

Sygn. akt XII Ns 1953/15

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku XII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Mariusz Auda

Protokolant Klaudia Kozak

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z wniosku B. C.

z udziałem M. P. (1)

o stwierdzenie nabycia spadku po S. P.

stwierdza, że spadek po S. P. zmarłym dnia 10.05.1946r. ostatnio stale zamieszkałym w W. na podstawie ustawy nabyli

a) z majątku nieruchomości:

- żona A. P. (córka M. i A.) w 2/14 (dwóch czternastych) części,

- syn L. P. (syn S. i A.) w 6/14 (sześciu czternastych) części,

- syn W. P. (syn S. i A.) w 6/14 (sześciu czternastych) części,

b) z majątku ruchomego:

- żona A. P. (córka M. i A.) w 2/8 (dwóch ósmych) części,

- syn L. P. (syn S. i A.) w 3/8 (trzech ósmych) części,

- syn W. P. (syn S. i A.) w 3/8 (trzech ósmych) części.

Sygn. akt XII Ns 1953/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni B. C. wniosła o stwierdzenie nabycia na podstawie ustawy spadku po swoim dziadku - S. P., uznanym za zmarłego postanowieniem tut. Sąd z dnia 30 lipca 2013 r., w którym chwilę jego śmierci oznaczono na dzień 10 maja 1946 r., ostatnio stale zamieszkałym w W..

Jako spadkobierców ustawowych wnioskodawczyni ostatecznie wskazała A. P. – żonę spadkodawcy oraz dwóch synów L. i W. P..

W toku postępowania, do udziału w sprawie w charakterze uczestnika, Sąd wezwał M. P. (1) – żonę zmarłego W. P., która nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

S. P. zmarł 10 maja 1946 r., ostatnio stale zamieszkiwał w W..

Dowód: postanowienie z dnia 30 lipca 2013 r. o uznaniu za zmarłego S. P. – k.11, zapewnienia spadkowe B. C. – k. 38

S. P. posiadał obywatelstwo polskie.

(bezporne)

Spadkodawca tylko raz zawierał związek małżeński – z A. P., w chwili śmierci był jej mężem. Żona A. zmarła po spadkodawcy. Ze związku małżeńskiego z A. P. spadkodawca miał dwóch synów :

1. W. P., który zmarł po spadkodawcy, miał dwoje dzieci : M. i M. P. (2) – oboje zmarli w tej samej chwili co W. P., jego spadkobiercą ustawowym jest żona M. P. (1);
2. L. P., który zmarł po spadkodawcy, pozostawił po sobie córkę B. C..

Wnioskodawca nie miał innych dzieci pozamałżeńskich ani przysposobionych.

Dowód: zapewnienie spadkowe wnioskodawczyni –k. 38-39, odpis skrócony aktu zgonu A. P. –k. 3, odpis skrócony aktu zgonu L. P.-k. 4, odpis skrócony aktu zgonu W. P. –k. 5, wyciąg z aktu zgonu M. P. (2) –k. 6, wyciąg z aktu zgonu M. P. (3) –k. 7, odpis skrócony aktu małżeństwa B. C. –k. 8.

Nikt ze spadkobierców ustawowych nie składał oświadczeń o przyjęciu ani o odrzuceniu spadku po spadkodawcy. Spadkodawca nie sporządził testamentu, jest to pierwsza spawa spadkowa po S. P..

Dowód: zapewnienie spadkowe B. C. –k. 38

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę ustaleń Sądu w niniejszej sprawie stanowiły przede wszystkim dokumenty urzędowe znajdujące się w aktach sprawy, a także zapewnienie spadkowe wnioskodawczyni B. C..

Dokumenty urzędowe w postaci m.in. odpisów aktów stanu cywilnego oraz opisów postanowień nie budziły wątpliwości Sądu co do swej autentyczności i rzetelności. Dokumenty te Sąd ocenił na podstawie art. 244 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zgodnie z którym dokumenty urzędowe, sporządzone w przypisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Dlatego też Sąd w pełni przyznał im walor wiarygodności.

Stosownie do dyspozycji przepisu art. 671 k.p.c., Sąd odebrał od wnioskodawczyni B. C. zapewnienie spadkowe. Zapewnienie to stanowiło w ocenie Sądu wiarygodne źródło ustaleń w niniejszej sprawie, ponadto prowadziło ono do wniosków zbieżnych z aktami stanu cywilnego. Zapewnienie spadkowe służyło przede wszystkim ustaleniu kręgu spadkobierców ustawowych po spadkodawcy S. P., a także ustaleniu kwestii czy spadkobiercy ustawowi składali oświadczenia spadkowe i czy spadkodawca sporządził testament.

Zgodnie z art. 670 k.p.c. Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą oraz czy spadkodawca pozostawił testament, a jeżeli testament zostanie złożony, sąd dokona jego otwarcia i ogłoszenia. Z kolei zgodnie z treścią art. 677 k.p.c. sąd stwierdzi nabycie spadku przez spadkobierców, chociażby były nimi inne osoby niż te, które wskazali uczestnicy. W postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku sąd wymienia spadkodawcę oraz wszystkich spadkobierców, którym spadek przypadł, jak również wysokość ich udziałów.

Przechodząc do merytorycznego rozpoznania niniejszej sprawy, w pierwszej kolejności Sąd ustalił jaki akt prawny powinien stanowić materialną podstawę rozstrzygnięcia. Wskazać należy, że na dzień śmierci spadkodawcy, tj. 10 maja 1946 r., w miejscu gdzie stale zamieszkiwał, tj. w W., aktem prawnym, który jeszcze regulował kwestie spadkowe

był Zwód Praw Cesarstwa Rosyjskiego. Przepisy Dekretu z dnia 8 października 1946 r. - Prawo spadkowe zaczęły obowiązywać dopiero od dnia 1 stycznia 1947 r.

Wyjaśnienia wymaga bowiem, iż w czasie dwudziestolecie międzywojennego w Rzeczypospolitej Polskiej, prace nad unifikacją prawa spadkowego nie zostały ukończone, dlatego też obowiązywały nadal prawa byłych zaborców. Zadanie ujednoczenia prawa spadkowego podjęły dopiero władze komunistyczne, efektem prac był Dekret z dnia 8 października 1946 r. - Prawo spadkowe, którego przepisy zaczęły obowiązywać dopiero od dnia 1 stycznia 1947 r. Dekret powyższy nie zawiera przepisów przejściowych. Przepisy te uzupełniono więc Dekretem z dnia 12 listopada 1946 r. – Przepisy ogólne prawa cywilnego (art. 1 dekretu) . Art. 13 Dekretu – przepisy ogólne prawa cywilnego utrzymywał w mocy wszystkie dotychczasowe przepisy prawa spadkowego, albowiem traciły one moc dopiero z dniem wejścia w życie tego dekretu, tj. z dniem 1 stycznia 1947 r. Przy czym zgodnie z obowiązującym wówczas art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o prawie właściwym dla stosunków prywatnych międzynarodowych (Dz.U nr 101, poz 581 ze zm.) dla praw spadkowych właściwe jest prawo ojczyście spadkodawcy z chwili śmierci. Biorąc zatem pod uwagę, iż spadkodawca posiadał obywatelstwo polskie, ostatnio zamieszkiwał zaś na obszarze dawnego Cesarstwa Rosyjskiego, to aktem regulującym kwestie spadkowe był Zwód Praw Cesarstwa Rosyjskiego.

Zgodnie z art. 1122 Zводу Praw Cesarstwa Rosyjskiego, spadek otwiera się przez naturalną śmierć właściciela. W świetle zaś art. 1104, spadek z mocy prawa jest to zespół majątku, praw i zobowiązań, pozostałych po zmarłym bez testamentu.

Na podstawie art. 1110 pkt 2 Zводу Praw, spadek przechodzi do spadkobiercy z mocy prawa gdy zmarły nie rozporządził przez testament swoim majątkiem.

Art. 1148 powyższego aktu prawnego, stanowi, iż żona po mężu, zarówno przy dzieciach żyjących jak i bez nich otrzymuje z majątku nieruchomości jedną siódma część, a z ruchomego – jedną czwartą. Zgodnie zaś z art. 1128 Zводу Praw, dzieci zarówno płci męskiej jak żeńskiej po wydzieleniu części ustawowej na rzecz pozostałego przy życiu małżonka, dzielą spadek pomiędzy siebie w równych częściach według liczby osób.

Mając na uwadze powyżej przytoczone przepisy prawa, do kręgu spadkobierców zaliczyć należało żonę A. P. oraz dwóch synów L. i W. P. bowiem wszyscy oni dożyli otwarcia spadku, a ponieważ spadkodawca nie sporządził testamentu, zgodnie z art. 1110 pkt 2 nabycie spadku nastąpiło na podstawie ustawy.

Orzekając co do spadku z majątku nieruchomości spadkodawcy, stwierdzić należało, że nabyła go żona spadkodawcy A. P. w 2/14 (1/7) części, pozostałą część spadku z majątku nieruchomości, tj. 12/14 (6/7) należało podzielić pomiędzy dwóch synów i w konsekwencji stwierdzić, że L. P. i W. P. nabyli spadek z majątku nieruchomości – każdy w 6/14 części.

Orzekając co do spadku z majątku ruchomego spadkodawcy, stwierdzić należało, że nabyła go żona spadkodawcy A. P. w 2/8 (1/4) części, pozostałą część spadku z majątku ruchomego spadkodawcy, tj. 6/8 (3/4) należało podzielić pomiędzy L. i W. P. i konsekwencji stwierdzić, że nabyli oni spadek z majątku ruchomego – każdy w 3/8 części.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w rep. Ns i kontrolce terminowego sporządzania uzasadnień;
2. Odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem o apelacji;
3. Akta przedłożyć po miesiącu lub po rozpoznania środka zaskarżenia.